

Jesús Massip, in memoriam

Amb la desaparició de Jesús Massip (Roquetes 1927-La Garriga 2021) ens deixa el penúltim gran bastió d'una generació literària inigualable, que es va forjar a redós de la revista *GEMINIS* (1952-1961). Tots ells varen realitzar una magnífica aportació a la literatura catalana, i varen donar prestigi a una llengua arraconada i perseguida pel règim genocida franquista.

La qualitat poètica de Gerard Vergés, la imponent trajectòria en l'àmbit de la dramaturgia de Ricard Salvat, l'enorme treball realitzat pels lingüistes Josep Panisello i Joan S. Beltran, el talent literari i la categoria intel·lectual de Manuel Pérez Bonfill, i la inesgotable recerca en l'àmbit de la història de Jesús Massip, varen donar forma a un conglomerat literari que podem considerar com d'or. Són la generació d'or de l'aportació tortosina a les lletres catalanes. La poeta Zoraida Burgos és el darrer bastió que està entre nosaltres, una de les veus poètiques més potents de les il·

tres catalanes actuals.

Massip va fer unes col·laboracions magnífiques a la revista anteriorment esmentada. Es va descobrir com un aguerrit traductor, que es va atrevir amb l'adaptació lingüística d'Ausiàs Marc a la llengua cervantina.

Era un moment en què s'escrivia com es podia, com et deixaven, a la vegada que havien estat instruïts més en el coneixement de la mística de San Juan de la Cruz que en l'obra del gran versador de Gandia, glòria poètica de l'Edat Mitjana al vell continent.

Les cròniques literàries que va redactar donaven fe de la seua alta formació lletrada, després de nodrides lectures dels clàssics de diferents llengües europees.

A partir d'aquesta extraordinària aventura periodística i cultural que va ser *GEMINIS*, Massip es dedica a la tasca d'arxiver en cos i ànima. Endega paral·lelament els seus es-

tudis sobre el Llibre de les costums de Tortosa, el *Consetudinae Dertosae*, el primer text jurídic escrit en llengua catalana. S'uneix a tot un seguit d'estudiosos que han tingut veritable passió per un llibre considerat com la Bíblia veritable de l'advocacia catalana, feina que va endegar el jutge Benvingut Oliver al segle XIX, natural de Catarroja.

L'historiador roquetenc també va publicar estudis importants sobre el tresor del Vita, i el viatge a Mèxic amb part del patrimoni de la catedral de Tortosa que va desaparèixer durant el conflicte bèl·lic del 36-39. Faig la remembrança d'un intercanvi de cartes amb Joan Cid i Mulet (Jesús 1907-Ciutat de Mèxic 1982), anterior regidor de cultura de la ciutat que va tindre cura del salvament de bona part del patrimoni del museu de Tortosa, el qual va deixar al monestir de Poblet.

No podem passar per alt la seua faceta com a poeta, que ja ens des-

cobreix als anys 1950. Va tindre una notòria trajectòria poètica, que li va permetre deixar-nos tot un seguit de poemaris de notable qualitat. Un advocat versador, un historiador versàtil, un home d'una cultura enciclopèdica!

Durant els darrers anys, la biografia que va publicar Onada Edicions de Benicarló a càrrec del periodista Xavier Garcia ens dona a conèixer bona part del seu llegat personal i intel·lectual.

Els guardons li van anar arribant. El 1988 va ser el torn del Premi Jaume I d'Actuació Cívica de la Fundació Carulla. Tres anys després era nomenat acadèmic corresponent per Tortosa de l'Acadèmia de Belles Arts Sant Jordi (Barcelona). El 2014 se li lliurava el Premi Joan Martí i Miralles atorgat pel Col·legi d'Advocats de Tortosa. Finalment, el 2015 la Generalitat de Catalunya li concedia la Creu de Sant Jordi "en reconeixement a la

Emigdi Subirats
escriptor

seua dedicació a la cultura des dels anys més difícils".

Se'ns n'ha anat un altre dels grans, amb la màxima distinció nacionalment catalana però sense les distincions degudes a la seua ciutat de residència. Ja en van uns quants, imperdonable!

Senyor Massip, com deia el seu amic Gerard Vergés: vull morir lentament com les acàcies que quan arriba l'abril ja no rebroten. Ja li ha arribat el seu abril amb l'arribada de la tardor. Bon viatge pels guerrers que al seu poble són fidels! Sit tibi terra levis.